

Democratie is meer dan alleen stemmen tellen

Ha de rekenmachine regeert bij de Wijkraadsverkiezingen! Wijziging van het kiesstelsel begrepen? Vóór- of àchteraf? Snapten de kiezers in aanloop naar 18 maart dat het gehele stelsel op de schop was gegaan? Meer à la de Gemeenteraad? Uitleg gekregen over de nieuwe manier van werken met lijsten, kiesdelers, restzetels met vrolijke rekensommen? Viel het verschil tussen Links en Rechts op? Links 13 onafhankelijken met 1 persoon op de lijst. Rechts de politieke lijsten, zelfs 1 lijst met 9 kandidaten? Krab even op het achterhoofd: was dat nou ook de vorige keer zó?

Dóórfietsen op het bekende

Hoe gaat dat nou in zo'n stemhokje? Je kleurt de Gemeenteraad in, daarna door naar de Wijkraad. De gemiddelde Noorderling dacht gewoon: zelfde partij als vorige keer, hoppa, klaar, nu koffie. Onafhankelijke stemmers is 36% versus politieke partij 64%. 1.612 Kiezers hebben op onafhankelijken gestemd in het Oude Noorden, méér dan de grootste politieke lijst GLPVDA met 1.499. Anders dan 2022? In 2026 is de verhouding van partij / middenveld / onafhankelijk van 50/7/43% naar 62/6/32% verschoven. Partijvoordeel!.

Hoe kan dat nou: 3 Pro-1 Denk-1 Leefbaar-1 D66 en 1 onafhankelijk in de Wijkraad?

Maar 86% politiek geïnspireerd en 1 onafhankelijk in de WR met 7 zetels, dat komt toch niet overeen met 36/64? Welkom in de wondere wereld van de restzetel. Dat is zo'n regel die je drie keer moet horen, vier keer moet uitleggen en dan nog denkt: "Dit klopt toch niet, man / vrouw / non-binair?" Het komt erop neer dat iemand met minder stemmen tóch kan winnen, omdat alle stemmen van een lijst bij elkaar opgeteld worden! Nadelig voor de 1 kandidaatlijsten. Op de gewone rangordelijst stond een kandidaat met 187 stemmen op de restplek 7. Edoch het restant van de grootste lijst was – na de kiesdeler procedure - 205 van niet zichtbare maar bij elkaar berekende / geschraapte stemmen en daarmee groter dan 187 unieke stemmen. Daarmee gaat de laatste WR/zetel naar partijkandidaat numero 3 met 132 stemmen (132 < 187). Niet uit leggen aan de burger! Als je een rekenmachine nodig hebt om een verkiezingsuitslag te snappen, gaat er ergens iets mis!

Maarrrr, hebben de Wijkraden dan zitten slapen?

Het was toch meer van óver ons, zonder ons. De 37 wijkraden en 2 dorpsraden zijn niet betrokken bij de stelselwijziging van hun eigen verkiezingen. Een beetje alsof je de regels van een voetbalwedstrijd verandert zonder de spelers iets te vertellen. Wat begon als voetbal, is halverwege curling voor politieke partijen geworden. De reden voor de verandering? Ongeveer 100 mensen stopten in die afgelopen vier jaar. Serieus probleem. Genoeg om het hele systeem om te gooien? Blijkbaar is overleg met de WR-en over dit continuïteitsprobleem onnodig bevonden. Op 16 oktober 2025 werd de motie "*Laat geen stem verloren gaan*" in de Gemeenteraad aangenomen. Daarna slechts inspraak achteraf. Top/down stemde met 45 mensen over Bottom Up 297 WR-kandidaten. Vervolgens volgde de gemeenteslogan "Jouw Rotterdam, jouw stem" en "jouw toekomst, jouw stem" om de wijkraadsverkiezingen te attenderen bij de burger. Vroeger was het simpel: meeste stemmen = gewonnen. Iedereen snapte het. Na deze verkiezingen duurde het rekenen 1 week, wie had er nou eigenlijk gewonnen? Felicitaties gegeven, daarna ontfeliciteren! FF bij het oud papier nog de gemeentelijke handleiding over stelselwijziging, kiesdeler, restzetel procedure opsnoeren? Koortsachtige drukte om de rekenregels van de calculerende rekenmeesters te begrijpen. Achteraf kijk je natuurlijk de koe in de kont, de onafhankelijken hadden strategisch slim de Lijst Onafhankelijk moeten indienen. Dan was het Lijst met 13 versus Lijst met 9 geweest, zou een

andere zetelverdeling hebben gescoord! Echter ik hoor hier al het gekrakeel binnen de Onafhankelijken over de volgorde van de nummers 1 tot en met 13. Voorstel: alfabetisch??

Minder buurt- meer partijgeluid.

Partijen hebben openlijk de verkiezingen gekaapt, het is Partij aan Zet en niet Wijk aan Zet. Samenwerking is thans op politieke leest geschoeid. Zonde want een Wijkraad is juist bedoeld voor een wijk. Niet een mini-versie van de gemeenteraad. Gewoon een plek waar bewoners zeggen: hé dit speelt hier.

Oneerlijk

Werkt dit nou echt zoals bedoeld? Want als niemand het snapt, voelt het al snel oneerlijk. En als het oneerlijk voelt, haken mensen af. Dat is wel het laatste wat je wil in een democratie. Een slecht besluit is en blijft een slecht besluit. Blijven vasthouden aan slechte spelregels is een onwijs besluit. De ogen sluiten voor niet-democratische en partijpolitieke invloeden op de Wijkraadsverkiezing 2026 is unfair. Door ambtenaren is gewaarschuwd voor de gekozen gang van zaken. Daar is niet naar geluisterd. This is not America, zingt David Bowie. Dit onheus verlopen democratisch proces verdient reparatie door de gemeente, daar de Raad én de Wijkraden niet betrokken heeft én de gemeente de burgers niet op tijd én potentiële WR-leden niet volledig heeft geïnformeerd. Er ligt een brief bij de burgemeester, dit verdient even geen abseilen!